

PŘEHLED VINÍKŮ A ZAVINĚNÍ NEHOD

Viník, zavinění nehody období leden až říjen 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Rozdíl v %	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených	Rozdíl v %
Řidičem motorového vozidla	64139	3960	6,6%	494	8	1,6%
Řidičem nemotorového vozidla	2464	-101	-3,9%	36	8	28,6%
z toho dětmi	209	-60	-22,3%	0	-1	-100,0%
Chodcem	988	-4	-0,4%	17	6	54,5%
z toho dětmi	381	5	1,3%	1	0	0,0%
Jiným účastníkem	116	9	8,4%	0	-1	-100,0%
Závadou komunikace	219	21	10,6%	0	0	
Technickou závadou vozidla	390	-14	-3,5%	2	1	100,0%
Lesní, domácí zvěří	7744	1450	23,0%	1	1	
Jiné zavinění	404	86	27,0%	3	2	200,0%

V tomto období došlo k usmrcení u nehod zaviněných:

↑ řidiči osobních automobilů sólo	342 osob (o 7 osob méně)
↑ řidiči motocyklů	48 osob (o 8 osob méně)
↑ řidiči nákladních automobilů sólo	41 osob (o 8 osob více)
↑ cyklisty	35 osob (o 8 osob více)
↑ řidiči nákladních automobilů s návěsem	20 osob (o 2 osoby více)
↑ chodci	17 osob (o 6 osob více)
↑ neznámými řidiči (řidič ujel)	10 osob
↑ řidiči osobních automobilů s přívěsem	9 osob (o 4 osoby více)
↑ řidiči traktorů	7 osob (o 5 osob více)
↑ řidiči autobusů	7 osob (o 2 osoby více)
↑ řidiči jiných motorových vozidel	5 osob (o 3 osoby více)
↑ řidiči nákladních automobilů s přívěsem	3 osoby (o 1 osobu více)
↑ řidiči malých motocyklů	2 osoby atd.

V tomto období Policie ČR šetřila 12 308 nehod (19,2% z celkového počtu nehod řidičů), kdy **viník z místa ujel**. Při těchto nehodách došlo k usmrcení 10 osob a 640 osob bylo zraněno. Počet těchto nehod je oproti předchozímu roku vyšší o 693 nehod (tj. o 6,0%), počet usmrčených je stejný a počet zraněných je nižší o 8 osob.

V hodnoceném období roku 2015 byla **nejčastějším druhem nehody** srážka jedoucích vozidel (36,2% z celkového počtu nehod) a srážka s pevnou překážkou (21,4%). Srážkou s chodcem skončilo 2 709 nehod, tj. 3,5% z celkového počtu apod.

Nejvíce usmrčených osob bylo při nehodách končících vzájemnou kolizí jedoucích nekolejových vozidel (43,6% z celkového počtu usmrčených osob) a při nehodách končících srážkou s pevnou překážkou (26,2%). Při srážce s chodcem zahynulo 98 osob (17,7% z celk. počtu), tj. o 20 osob více. Více usmrčených registrujeme i při nehodách končících havárií (o 14 osob) a při nehodách končících srážkou se zvěří (o 1 osobu) apod.

druh srážky; říjen rok 2015	Počet nehod	Rozdíl	Počet usmrcených	Rozdíl	Závažnost nehod
s jedoucím vozidlem	27 682	1 898	241	0	8,7
s vozidlem zaparkovaným	15 028	1 231	7	-1	0,5
s pevnou překážkou	16 381	847	145	-4	8,9
s chodcem	2 709	-54	98	20	36,2
se zvířeti	7 772	1 441	1	1	0,1
s vlakem	124	-8	15	-5	121,0
Havárie	4 520	-65	41	14	9,1
jiný druh nehody	2 248	117	5	0	2,2

V další tabulce jsou uvedeny **hlavní příčiny nehod řidičů** motorových vozidel v měsících leden až říjen 2015.

HLAVNÍ PŘÍČINY NEHOD ŘIDIČŮ MOTOROVÝCH VOZIDEL

Hlavní příčina nehody období leden až říjen 2015	Počet nehod	tj. %	Počet usmrcených	tj. %	Rozdíl usmr- cených
NEPŘÍMĚŘENÁ RYCHLOST	10 566	16,5	190	38,5	-3
NESPRÁVNÉ PŘEDJÍŽDĚNÍ	1 320	2,1	14	2,8	-15
NEDÁNÍ PŘEDNOSTI	11 173	17,4	71	14,4	0
NESPRÁVNÝ ZPŮSOB JÍZDY	41 078	64,0	219	44,3	26

Počet nehod byl vyšší u všech hlavních příčin a největší absolutní zvýšení zaznamenáváme u nesprávného způsobu jízdy (o 2 857 nehod).

Nejčastější hlavní příčinou nehod řidičů motorových vozidel v tomto období byl nesprávný způsob jízdy, na který připadá 64% nehod a dalších více jak 17% nehod zavinili řidiči motorových vozidel z důvodu nedání přednosti v jízdě atd.

Nejvíce usmrcených osob připadá na nehody zaviněné z důvodu nesprávného způsobu jízdy (téměř 45%) a nepřiměřené rychlosti jízdy – přes 38% z celkového počtu usmrcených osob u nehod zaviněných řidiči motorových vozidel.

Nejčtenější příčinou nehod řidičů motorových vozidel bylo nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla (bezmála 20% z celkového počtu nehod), dále následuje nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem (necelých 10%) atd.

pořadí	DESET nejčtenějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až říjen 2015	počet nehod
1.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	12 597
2.	nedodržení bezpečné vzdálenosti za vozidlem	6 180
3.	jiný druh nesprávného způsobu jízdy	5 950
4.	nesprávné otáčení nebo couvání	5 948
5.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	4 425
6.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	3 613
7.	nezvládnutí řízení vozidla	3 522
8.	nedání přednosti proti příkazu dopravní značky DEJ PŘEDNOST	3 162
9.	vyhýbání bez dostatečné boční vůle	2 551
10.	jízda po nesprávné straně vozovky, vjetí do protisměru	2 099

Nejtragičtější příčinou nehod bylo nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky (téměř 17% z celkového počtu usmrčených osob) a nevěnování potřebné pozornosti řízení vozidla (přes 15% z celkového počtu usmrčených osob).

pořadí	DESET nejtragičtějších příčin nehod řidičů motorových vozidel; období leden až říjen 2015	počet usmrčených osob
1.	nepřizpůsobení rychlosti dopravně technickému stavu vozovky	83
2.	řidič se plně nevěnoval řízení vozidla	75
3.	jízda po nesprávné straně vozovky, vjetí do protisměru	70
4.	nepřizpůsobení rychlosti stavu vozovky	32
5.	nezvládnutí řízení vozidla	28
6.	nepřizpůsobení rychlosti vlastnostem vozidla a nákladu	28
7.	nedání přednosti proti příkazu dopravní značky DEJ PŘEDNOST	22
8.	jiný druh nepřiměřené rychlosti	19
9.	jiný druh nesprávného způsobu jízdy	15
10.	nedání přednosti chodci na vyznačeném přechodu	12

V další přiložené tabulce je uvedeno **členění nehod podle místa**, tj. zda k nehodě došlo v obci nebo mimo obec, včetně porovnání se stejným obdobím minulého roku. Z celkového počtu policíí šetřených nehod bylo 70,0% v obci a na tyto nehody dále připadá:

- 29,1% z celkového počtu usmrčených,
- 53,9% z celkového počtu těžce zraněných,
- 58,3% z celkového počtu lehce zraněných,
- 57,6% z celkového odhadu hmotných škod a
- 3,5% z celkového počtu nehod zaviněných pod vlivem alkoholu.

MÍSTA NEHOD

Místo nehody období leden až říjen 2015	Počet nehod	Počet usmrčených	Počet těžce zraněných	Počet lehce zraněných	Hmotná škoda v mil. Kč
V OBCI	53 517	161	1 158	11 899	2 579,27
Index rok 2014=100%	106,0	98,8	89,4	98,5	108,9
MIMO OBEČ	22 947	392	992	8 514	1 897,69
Index rok 2014=100%	111,5	107,4	89,0	106,0	110,2
z toho DÁLNIČE	2 288	23	44	520	383,57
Index rok 2014=100%	108,9	115,0	62,9	125,3	125,5

V obci – **je vyšší:** počet nehod o 3 045 a odhad hmotných škod (o 211,4 mil. Kč);
je nižší: počet usmrčených o 2 osoby, počet těžce zraněných o 137 osob a počet lehce zraněných o 177 osob;

Mimo obec – **je vyšší:** počet nehod o 2 362, počet usmrčených o 27, počet lehce zraněných o 485 osob a odhad hmotných škod (o 176,2 mil. Kč);
je nižší: počet těžce zraněných o 122 osob;

Na dálnici– **je vyšší:** počet nehod o 187, počet usmrčených o 3 osoby, počet lehce zraněných o 105 osob a odhad hmotných škod (o 78,1 mil. Kč);
je nižší: počet těžce zraněných o 26 osob.

Od začátku roku 2015 připadalo nejvíce nehod na místní komunikace (35,5% z celkového počtu nehod) a na silnice I. a II. tříd (15,6%, resp. 14,6%). Počet nehod se zvýšil na všech druzích komunikací a nejvyšší absolutní nárůst zaznamenáváme na místních komunikacích (+1 902 nehod). Z celkového počtu připadá na dálniční síť 3,0% nehod a 4,2% usmrčených osob.

Nejvíce usmrčených bylo při nehodách zaviněných na silnicích I. a II. třídy (38%, resp. přes 22% z celkového počtu). Oproti loňskému roku byl počet usmrčených vyšší především při nehodách na silnicích I. třídy (o 16,7%) a místních komunikacích (o 38,5%). Více usmrčených registrujeme i u dálničních nehod o 29,4% a u nehod na účelových komunikacích. Významné snížení počtu usmrčených je na silnicích II. a III. třídy a na sledovaných komunikacích velkých měst.

druh komunikace období leden až říjen 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrčených	Rozdíl usmrčených
Dálnice	2 288	187	23	3
Silnice I. třídy	11 933	983	210	30
Silnice II. třídy	11 128	763	122	-13
Silnice III. třídy	9 329	755	96	-9
Komunikace sledovaná	11 021	445	20	-12
Komunikace místní	27 138	1 902	72	20
Účelová komunikace	3 627	372	10	6

Nejvíce nehod šetřila Policie ČR na území hlavního města Prahy (17 609 nehod) a naopak nejméně na území Karlovarského kraje – 1 583 nehod. Počet nehod byl nižší pouze na území Pardubického kraje (o 53 nehod). Nejvíce nehod přibylo na území hlavního města Prahy – o 1 721 nehod, Ústeckého kraje – o 1 021 nehod, Středočeského kraje – o 558 nehod atd.

Kraj období leden - říjen 2015	Počet nehod	Rozdíl v %	Počet usmr- čených	Rozdíl usmr- čených	Rozdíl v %
Hl. m. Praha	17 609	10,8%	22	5	29,4%
Středočeský	10 232	5,8%	82	-9	-9,9%
Jihočeský	3 226	2,1%	55	3	5,8%
Plzeňský	2 650	10,5%	34	-2	-5,6%
Ústecký	7 936	14,8%	34	-17	-33,3%
Královehradecký	3 694	3,5%	30	0	0,0%
Jihomoravský	5 828	1,6%	67	9	15,5%
Moravskoslezský	7 306	6,8%	47	-2	-4,1%
Olomoucký	3 913	6,3%	44	23	109,5%
Zlínský	3 000	4,2%	36	8	28,6%
Vysočina	3 399	11,5%	27	-13	-32,5%
Pardubický	2 852	-1,8%	36	8	28,6%
Liberecký	3 236	10,9%	20	3	17,6%
Karlovarský	1 583	9,6%	19	9	90,0%

Nejvíce usmrcených je ve Středočeském (82 osob) a Jihomoravském kraji (67 osob), nejméně pak v kraji Karlovarském (19 osob). Počet usmrcených osob byl vyšší na území 8 krajů, nejvíce o 23 osob v Olomouckém kraji. K nejvyššímu snížení počtu usmrcených osob došlo na území Ústeckého kraje – o 17 osob.

Policie ČR, v období leden až říjen 2015, eviduje 3 728 nehod zaviněných pod vlivem alkoholu (tj. 5,5% z celkového počtu), při kterých zahynulo 38 osob a dalších 1 882 bylo zraněno. Počet nehod, v porovnání se stejným obdobím roku 2014 je nižší o 204, počet usmrcených je nižší o 21 osob a počet zraněných o 178 osob.

V tabulce je uvedeno členění nehod **zaviněných pod vlivem alkoholu** podle hodnoty zjištěné hladiny alkoholu a počty pozitivních nálezů požití omamných látek. Policie eviduje 201 případ (nárůst o 11 nehod), kdy kontrola na **přítomnost návykových látek** u viníka nehody byla pozitivní, přitom došlo k usmrcení 9 osob, tj. 6 osob více.

Nehody zaviněné pod vlivem alkoholu nebo s pozitivním nálezem drog; leden až říjen 2015	počet nehod	rozdíl	počet usmrcených	rozdíl
zjištěná hladina alkoholu je nižší než 0,24‰	147	-16	5	-6
zjištěná hladina alkoholu je 0,24 až 0,5‰	240	-27	0	-2
zjištěná hladina alkoholu je 0,51 až 0,8‰	234	1	3	1
zjištěná hladina alkoholu je 0,81 až 1,0‰	194	16	3	-3
zjištěná hladina alkoholu je 1,1 až 1,5‰	561	-107	9	0
zjištěná hladina alkoholu je 1,51‰ a vyšší	2 305	-86	18	-9
zjištěno požití omamných látek i alkoholu	47	15	0	-2
zjištěno požití omamných látek	201	11	9	6

V období prvních 10 měsíců letošního roku připadalo nejvíce nehod na pátky a čtvrtky. V porovnání s loňským obdobím bylo více nehod ve všech dnech týdne. Největší relativní nárůst registrujeme u úterních nehod (o 16,7%).

Den v týdnu období leden až říjen 2015	Počet nehod	Rozdíl nehod	Počet usmrcených	Rozdíl usmrcených
PONDĚLÍ	11 567	427	63	-10
ÚTERÝ	11 793	1 684	57	-14
STŘEDA	11 611	363	67	1
ČTVRTEK	12 304	1 419	96	23
PÁTEK	12 458	461	94	11
SOBOTA	9 162	908	94	5
NEDĚLE	7 569	145	82	9

Nejvíce usmrcených připadá na čtvrteční, sobotní a páteční nehody, kdy bylo usmrceno 96, resp. shodně 94 osob. Méně usmrcených bylo při pondělních (o 13,7%) a úterních (o 19,7%) nehodách.

Vývoj počtu nehod a jejich následků v jednotlivých měsících letošního roku je v následujících tabulkách; více nehod bylo ve všech měsících. Nejvíce přibylo dubnových nehod (o 790, tj. o 11,8%). Zatím nejvíce nehod šetřila Policie ČR v říjnu a celkem čtyřikrát překročil měsíční počet nehod osmitisícovou hranici. Naopak nejméně nehod zaznamenáváme v únoru.

	ROK 2015	ROK 2014	rozdíl	tj. %
LEDEN	6 923	6527	396	6,1%
ÚNOR	6 088	5510	578	10,5%
BŘEZEN	7 041	6492	549	8,5%
DUBEN	7 505	6715	790	11,8%
KVĚTEN	7 863	7587	276	3,6%
ČERVEN	8 261	7500	761	10,1%
ČERVENEC	8 116	7510	606	8,1%
SRPEN	8 167	7433	734	9,9%
ZÁŘÍ	7 892	7769	123	1,6%
ŘÍJEN	8 608	8014	594	7,4%
Celkem	76 464	71 057	5 407	7,6%

Nejvíce usmrcených bylo při červencových a zářijových nehodách – shodně 80 osob, tj. o 8,1%, resp. o 5,3% více, než v roce 2014 a nejvíce přibylo usmrcených při únorových nehodách – 14 osob (tj. o 58,3%). Nejpříznivější bilanci vykazují červnové nehody, kdy počet usmrcených byl nižší o 11 osob (tj. o 16,9%).

	ROK 2015	ROK 2014	rozdíl	tj. %
LEDEN	34	40	-6	-15,0%
ÚNOR	38	24	14	58,3%
BŘEZEN	45	52	-7	-13,5%
DUBEN	43	36	7	19,4%
KVĚTEN	51	48	3	6,3%
ČERVEN	54	65	-11	-16,9%
ČERVENEC	80	74	6	8,1%
SRPEN	68	58	10	17,2%
ZÁŘÍ	80	76	4	5,3%
ŘÍJEN	60	55	5	9,1%
Celkem	553	528	25	4,7%

V průměru na jeden den v období leden až říjen 2015 připadá 1,82 usmrcené osoby (tj. o 0,08 osoby více než v roce 2014). Nejpříznivější ukazatel byl v lednu, kdy na jeden den připadalo jen 1,1 usmrcené osoby a nejhorší v září, kdy tento ukazatel měl hodnotu 2,67.

V období leden až říjen 2015 při nehodách na pozemních komunikacích **zahynulo celkem 553 osob**, z toho bylo nejvíce ve věkové kategorii nad 64 let – 112 osob.

počet usmrcených	kategorie osoby	rozdíl oproti r. 2014
183	řidičů osobních automobilů	-15
100	chodců	19
88	spolujezdců v osobním automobilu	14
76	řidičů motocyklů	4
65	cyklistů	13
16	řidičů nákladních automobilů	-8
5	spolujezdců v nákladním automobilu	-4
4	spolujezdci na motocyklech	-5
3	cestující ve vlaku	3
3	řidiči pracovního stroje	0
3	řidiči traktorů	2
2	řidiči malých motocyklů	-1
2	řidiči mopedů	0
1	řidič autobusu	0
1	řidič nemotorového vozidla	0

Nejvíce přibylo usmrcených v kategorii chodci (19 osob) a spolujezdci v osobních automobilech (o 14 osob) a významné je i zvýšení počtu usmrcených cyklistů (o 13 osob). Naproti tomu největší pokles je v kategorii řidič osobního automobilu (snížení o 15 osob).

Z celkového počtu 553 usmrcených bylo 14 dětí do 15 let – 10 spolujezdců v osobním automobilu a 4 chodci. Oproti stejnému období loňského roku zahynulo o jedno dítě více.

	<6	6 až 10	10 až 14	15-17	18-20	21-24	25-34	35-44	45-54	55-64	>64	nezj.	celkem
Rok 2015	4	3	7	2	24	60	93	85	86	74	112	2	552
Rok 2014	6	3	4	9	32	44	73	103	98	69	86	4	531

Nejvíce usmrcených bylo v kategorii nad 64 let (112 osob). Počty usmrcených v ostatních kategoriích jsou v následující přehledu:

↑ kategorie nad 64 let	112 osob (+26 osob)
↑ kategorie 25 až 34 let	93 osob (+20 osob)
↑ kategorie 45 až 54 let	86 osob (-12 osob)
↑ kategorie 35 až 44 let	85 osob (-18 osob)
↑ kategorie 55 až 64 let	74 osob (+ 5 osob)
↑ kategorie 21 až 24 let	60 osob (+16 osob)
↑ kategorie 18 až 20 let	24 osob (- 8 osob)
↑ kategorie 10 až 14 let	7 osob (+ 3 osoby)atd.

V porovnání se stejným obdobím roku 2014 byl vyšší počet usmrcených zejména v kategorii:

❖ řidič vozidla registrovaného mimo ČR	o	11 osob
❖ řidič nákladního automobilu sólo	o	8 osob
❖ cyklista	o	8 osob
❖ chodec	o	6 osob
❖ řidič traktoru	o	5 osob
❖ řidič osobního automobilu s přívěsem	o	4 osoby
❖ řidič nákladního automobilu s návěsem	o	2 osoby
❖ řidič pojízdného pracovního stroje	o	3 osoby
❖ řidič autobusu	o	2 osoby

Méně usmrcených bylo v kategorii:

❖ řidič motocyklu	o	8 osoby
❖ řidič osobního automobilu	o	7 osob
❖ řidič tramvaje	o	2 osoby

Pozitivní trendy – významnější snížení počtu usmrcených osob nastalo u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na mokřém povrchu vozovky (o 24 osob)
- u nehod, které se staly v noční době (o 15 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným předjížděním (o 15 osob)
- u nehod, které se staly v úterý (o 14 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích II. třídy (o 13 osob)
- u nehod, které se staly v pondělí (o 10 osob)
- u nehod, které se staly na sledovaných komunikacích (o 9 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích III. třídy (o 9 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu – 1,5‰ a více (o 9 osob)
- u nehod zaviněných pod vlivem alkoholu – do 0,24‰ (o 6 osob)
- u nehod v denní době (o 5 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s vlakem (o 5 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s pevnou překážkou (o 4 osoby)
- u nehod, které skončily požárem vozidla (o 4 osoby) apod.

Negativní trendy - v porovnání se stejným obdobím roku 2014 zaznamenáváme nárůst počtu usmrcených u následujících položek statistiky nehod:

- u nehod, které se staly na suchém povrchu komunikace (o 43 osob)
- u nehod, které se staly na silnicích I. třídy (o 30 osob)
- u nehod v denní době – dobrá viditelnost (o 28 osob)
- u nehod, které se staly mimo obec (o 27 osob)
- u nehod zaviněných nesprávným způsobem jízdy (o 26 osob)
- u nehod, které se staly ve čtvrtek (o 23 osob)
- u nehod, které se staly na místních komunikacích (o 20 osob)
- u nehod, které skončily srážkou s chodcem (o 20 osob)
- u nehod, které skončily havárií (o 14 osob)
- u nehod, které se staly v pátek (o 11 osob)
- u nehod, které se staly v neděli (o 9 osob)
- u nehod, které se staly na účelových komunikacích (o 6 osob)

- *u nehod zaviněných pod vlivem drog* (o 6 osob)
- *u nehod, které se staly v sobotu* (o 5 osob)
- *u nehod, které se staly na dálnicích* (o 3 osoby) apod.

I když je celkový počet usmrčených osob v intravilánu za 10 měsíců letošního roku o 2 osoby nižší, přesto lze vývoj hodnotit jako velmi nepříznivý, neboť v říjnu se počet usmrčených v intravilánu zvýšil o 2/3 oproti počtu usmrčených v měsíci září. Říjnový počet usmrčených je shodný při nehodách v intravilánu i extravilánu.

Nepříznivý vývoj zaznamenáváme především v kraji Olomouckém, Jihomoravském a Karlovarském (nárůst o 23, resp. Shodně o 9 osob).

Nejvyšší podíl nehod s následky na životě nebo zdraví byl v okresech Klatovy (57,4%), Jindřichův Hradec (54,3%), Plzeň venkov (52%), České Budějovice (50,7%) – průměr ČR je 23,6% atd. Nejvíce usmrčených osob registrujeme na území okresů Olomouc (19 usmrčených osob), Vyškov (18 osob), Frýdek-Místek (16 osob), Uherské Hradiště (15 osob), Benešov (15 osob) apod. Zvýšení absolutního počtu usmrčených bylo největší na území okresů Olomouc (o 12 osob), Vyškov (o 11 osob), Šumperk (o 9 osob), Mělník (o 8 osob), Uherské Hradiště (o 7 osob) apod. Naproti tomu největší pokles byl na území okresů Louny (o 10 osob), Kolín (o 8 osob), Opava (o 7 osob) apod.

V Praze dne 10. listopadu 2015

Zpracoval: **ing. Josef Tesařík**
Ředitelství služby dopravní policie Policejního prezidia ČR